

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2019 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach
w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia WSA Andrzej Matan
Sędziowie	Sędzia WSA Grzegorz Dobrowolski (spr.) Sędzia NSA Łucja Franciczek
Protokolant	specjalista Beata Bieroń

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 marca 2019 r.
sprawy ze skargi Piaspol Sp. z o.o. w Częstochowie
na uchwałę Rady Miasta Częstochowy
z dnia 28 kwietnia 2016 r. nr 302.XXIV.2016
w przedmiocie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy

- 1) stwierdza nieważność zaskarżonej uchwały w części dotyczącej § 1 pkt 4 w zakresie dotyczącym zmiany § 6 ust. 3 pkt 3 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Częstochowy stanowiącym załącznik do uchwały Nr 72.IX.2015 Rady Miasta Częstochowy z dnia 19 marca 2015 r.,
- 2) zasądza od Gminy Częstochowa na rzecz skarżącej Spółki kwotę 797 (siedemset dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem
ST. SEKRETARZ SĄDOWY
Hawry
Anna Koentigshaus

Orzeczenie jest prawomocne od dnia 21.05.2019

UZASADNIENIE

Po uprzednim wezwaniu do usunięcia naruszenia prawa PLASPOL Sp. z o.o. z siedzibą w Częstochowie (nazywana dalej „skarżącą”) zaskarżyła do tutejszego Sądu uchwałę Rady Miasta Częstochowy z dnia 28 kwietnia 2016 r. nr 302.XXIV.2016 w sprawie zmiany uchwały dotyczącej uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Częstochowy w zakresie w jakim w zaskarżonej uchwale wprowadzono zmianę regulaminu w zakresie § 6 ust 3 pkt 3 dotyczącą ustalenia minimalnej pojemności pojemników dla nieruchomości na której nie zamieszkują mieszkańcy w okresie miesiąca dla nieruchomości na której prowadzi się działalność produkcyjną, lub magazynową, w proporcji uzależnionej od powierzchni całkowitej zakładu, niezależnie od faktycznego zapotrzebowania i faktycznej ilości wyprodukowanych odpadów.

Skarżąca, domagając się stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały we wskazanym zakresie, oraz zasądzenia kosztów postępowania zarzuciła Radzie Miasta Częstochowy naruszenie art. 6r ust 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poprzez nałożenia na podatnika nadmiernej opłaty niezależnej od rzeczywistego zapotrzebowania i stanowiącej nieuprawniony zgodnie z przedmiotowym przepisem, zysk gminy. Wskazała, iż co prawda opłata za gospodarowanie odpadami ma charakter daniny publicznej, którą należy opłacać, niemniej jednak jej naliczanie i wykorzystanie nie podlega pełnej swobodzie organu. Zgodnie z dyspozycją przedmiotowego przepisu opłata za gospodarowanie odpadami stanowi dochód gminy. Niemniej jednak gmina nie może wykorzystywać tych środków swobodnie, a jest zobowiązana do ich przeznaczenia wyłącznie na cele związane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zaskarżona uchwała wprowadziła do Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Częstochowy (regulamin uchwalono w dniu 19 marca 2015 r. uchwałą nr 72.IX.2015) zmianę § 6 ust 3, zgodnie z którym ustalono minimalną pojemność pojemnika do zbierania odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy w okresie miesiąca niezależnie od odpadów opakowaniowych i odpadów innych niż komunalne w pkt 3 dla nieruchomości produkcyjnych, magazynowych, nie mniej niż 120 litrów na każde

20 m² powierzchni całkowitej zakładu przy czym co najmniej 1100 litrów. Przy czym nie uwzględniono ilości osób przebywających na terenie nieruchomości, a w konsekwencji wytwarzających odpady komunalne.

Skarżąca podkreśliła, że zatrudnia obecnie 39 osób. Przy założeniu, że jedna osoba „wytwarza” miesięcznie 120 litrów odpadów, to do odbioru takiej ilości odpadów wystarczający jest pojemnik o pojemności około 5 m². Jednakże przyjęte przez Radę Miasta Częstochowy kryteria powodują, że spółka musi ponosić koszty wywozu pojemników na odpady o pojemności około 19 m².

Odpowiadając na skargę Prezydent Miasta Częstochowy wniósł o jej oddalenie. Wskazał, że zaskarżony przepis wprowadzony został celem większego zróżnicowania podmiotów wytwarzających odpady komunalne na terenie nieruchomości niezamieszkanym co powoduje uszczelnienie i kontrolę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w odniesieniu do nieruchomości niezamieszkanym. Doświadczenia w zakresie systemu gospodarki odpadowej wskazują bowiem na liczne nieścisłości w zakresie kształtowania wysokości opłaty określonej w drodze decyzji wydawanych na rzecz podmiotów produkcyjnych w oparciu o wcześniej obowiązujące zasady uchwały nr 72. IX.2015 Rady Miasta Częstochowy z dnia 19 marca 2015r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Częstochowy. Organ wskazał także, że w październiku 2018 r. został powołany w Gminie Częstochowa „Zespół ds. zmian systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Częstochowy” i w ramach prac tego zespołu procedowane będą zmiany w zakresie całego systemu gospodarki odpadowej nie wykluczając także zmian w powyższym zakresie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach zważył co następuje.

Skarga zasługuje na uwzględnienie

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2107) sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej, a kontrola ta sprawowana jest pod względem zgodności z prawem, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej. Z brzmienia zaś art. 147 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r., poz. 1302 ze zm.), zwanej dalej „p.p.s.a.” wynika, że sąd uwzględniając skargę na uchwałę lub akt, o

których mowa w art. 3 § 2 pkt 5 i 6, stwierdza nieważność tej uchwały lub aktu w całości lub w części albo stwierdza, że zostały wydane z naruszeniem prawa, jeżeli przepis szczególny wyłącza stwierdzenie ich nieważności.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r, poz. 1454) „rada gminy, po zasięgnięciu opinii państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, uchwała regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, zwany dalej regulaminem; regulamin jest aktem prawa miejscowego”. W świetle zaś art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy „regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące [...] rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

- a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
- b) liczby osób korzystających z tych pojemników”.

Powyższy przepis wskazuje na możliwe do zastosowania kryteria ustalenia wielkości pojemników na odpady. Pierwsze, to średnia ilość wytwarzanych odpadów. Druga, to liczba osób korzystających z tych pojemników.

Przenosząc powyższe na grunt rozpatrywanej sprawy Sąd uznał, iż wprowadzając jako jedyne kryterium ustalania wielkości pojemnika na odpady od powierzchni zakładu produkcyjnego lub magazynowego, naruszył w stopniu istotnym delegację ustawową. Należy mieć bowiem świadomość, że odpady komunalne powstają w związku z bytowaniem człowieka. Kwestionowany przepis brzmi następująco: „ustala się minimalną pojemność odpowiedniego pojemnika do zbierania odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy w okresie miesiąca niezależnie od odpadów opakowaniowych i odpadów innych niż komunalne dla [...] (zakładów) produkcyjnych, magazynowych; nie mniej niż 120 litrów na każde 20 m² powierzchni całkowitej zakładu przy czym co najmniej 1100 litrów”. Zatem Rada Miasta

Częstochowy ustaliła sposób obliczania pojemników na odpady zupełnie w oderwaniu od tego, czy takie odpady na nieruchomości faktycznie mogą powstawać.

Przyjmując kryteria wprowadzone w tym zakresie przez Radę Miasta Częstochowy można dojść do absurdalnych wniosków. Otóż w sytuacji, gdyby na terenie zakładu skarżącej był zatrudniony tylko jeden pracownik (wytwarzający, na co wskazuje praktyka) nie więcej niż 120 litrów odpadów, to i tak skarżąca musiałaby zapewnić pojemniki na odpady (i zapłacić za ich opróżnienie) o pojemności 19 m³.

Niezależnie od tego Sąd zwraca uwagę na niekonsekwencję Rady Miasta Częstochowy. W odniesieniu do ustalania pojemności pojemników na odpady w przypadku innych nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy uwzględniła ona liczbę osób korzystających z określonych usług. Przykładami mogą tu być kryteria dla:

- biur, punktów usługowych nie mniej 45 litrów na każdego pracownika oraz 1 litr na 100 interesantów przy czym co najmniej 120 litrów,
- zakładów, rzemieślniczych co najmniej 20 litrów pojemności pojemnika na każdego pracownika, przy czym co najmniej 120 litrów,
- szkół każdego stopnia, przedszkoli, żłobków – nie mniej niż 10 litrów na każde 2 dzieci/ uczniów, oraz 40 litrów na każdą zatrudnioną osobę przy czym co najmniej 660 litrów,
- przychodni, szpitali, internatów, hoteli, pensjonatów itp. - nie mniej niż 40 litrów na każde łóżko i 45 litrów na każdą zatrudnioną osobę przy czym co najmniej 660 litrów.

Biorąc pod uwagę powyższe, działając na podstawie art. 147 § 1 p.p.s.a. Sąd orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 200 p.p.s.a.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem
ST. SEKRETARZ SĄDOWY
Haus
Anna Koenigshaus